

Consiliul de directori executivi al FMI a finalizat a cincea evaluare a programului Republicii Moldova, susținut de Mecanismul extins de creditare și Mecanismul de finanțare extinsă, și prima evaluare a programului susținut de Mecanismul de finanțare pentru reziliență și durabilitate

- La 28 iunie 2024, Consiliul de directori executivi al FMI a finalizat a cincea evaluare a programului Republicii Moldova, susținut de Mecanismul extins de creditare (ECF) și Mecanismul de finanțare extinsă (EFF), și prima evaluare a programului susținut de Mecanismul de finanțare pentru reziliență și durabilitate (RSF). Astfel, Republica Moldova a obținut acces imediat la debursarea a 133 milioane DST (drepturi speciale de tragere) (circa 175,2 milioane dolari SUA).
- Redresarea economiei în urma șocurilor multiple a fost mai lentă decât s-a anticipat, creșterea economică fiind în 2023 mai mică decât s-a preconizat, iar în anul 2024 - și mai modestă. Din luna octombrie a anului trecut, inflația s-a menținut în limitele benzii țintite de Banca Națională a Moldovei. Deși riscurile rămân mari și este posibilă înrăutățirea situației, pe termen mediu se preconizează o creștere economică relativ robustă.
- Concentrarea constantă a autorităților pe planificarea pentru situații neprevăzute, menținând în același timp flexibilitatea politicilor, a contribuit la limitarea impactului șocurilor recente. Pe viitor, obiectivele de dezvoltare a Moldovei vor fi susținute de eforturile continue de promovare a unor reforme favorabile creșterii economice, de consolidare a securității energetice și de promovare a unor investiții durabile în condițiile schimbărilor climatice, precum și de avansarea procesului de aderare la UE.

Washington – 28 iunie 2024: Consiliul de directori executivi al Fondului Monetar Internațional (FMI) a finalizat a cincea evaluare a programului Republicii Moldova, susținut de Mecanismul extins de creditare (ECF) și Mecanismul de finanțare extinsă (EFF)¹, și prima evaluare a programului susținut de Mecanismul de finanțare pentru reziliență și durabilitate (RSF)². Astfel, Republica Moldova a obținut acces imediat la debursarea a 133 milioane DST (drepturi

¹Mecanismul extins de creditare (ECF) oferă asistență financiară într-o formă mai flexibilă și mai bine ajustată la necesitățile variate ale statelor cu venituri mici, inclusiv în timpul crizelor (de exemplu, în cazul problemelor de durată legate de balanța de plăți). Mecanismul de finanțare extinsă (EFF) oferă asistență statelor cu dezechilibre mari în balanța de plăți care se datorează barierelor de ordin structural sau ritmului lent al creșterii economice și unei stări inerent precare a balanței de plăți. Programul pe 40 luni încheiat cu Republica Moldova, susținut prin Mecanismul extins de creditare și Mecanismul de finanțare extinsă, a fost aprobat în decembrie 2021 (vezi [comunicatul de presă](#)) și ajustat în mai 2022, cu o majorare a finanțării totale până la 594,26 milioane DST (vezi [comunicatul de presă](#)).

²Mecanismul de finanțare pentru reziliență și durabilitate (RSF) oferă finanțare pe termen mai lung pentru a consolida reziliența și durabilitatea economică prin (i) sprijinirea reformelor de politici care reduc riscurile cu impact puternic la nivel macroeconomic, asociate schimbărilor climatice și pregătirii pentru pandemii și (ii) extinderea spațiului pentru promovarea politicilor aferente și majorarea rezervelor financiare, contribuind astfel la atenuarea riscurilor care decurg din astfel de provocări structurale pe termen mai lung. Programul susținut de Mecanismul de finanțare pentru reziliență și durabilitate (RSF) a fost aprobat în decembrie 2023 (vezi [comunicatul de presă](#)).

speciale de tragere) (circa 175,2 milioane dolari SUA) în total, sumă care va fi folosită pentru suport bugetar. Astfel, suma totală a debursărilor efectuate în cadrul programelor curente va constitui circa 636,5 milioane dolari SUA.

Creșterea economică a fost mai mică decât s-a anticipat, fiind afectat de efectele războiului purtat de Federația Rusă în Ucraina. Economia a crescut cu 0,7 la sută în 2023 și se preconizează că redresarea economică va continua, deși într-un ritm mai slab decât cel anterior prognozat. Politica bugetar-fiscală rămâne axată pe protejarea celor mai vulnerabile grupuri de populație și pe sprijinul economiei. Deși se prognozează o creștere economică relativ puternică pe termen mediu, riscurile pe termen scurt rămân mari și ar putea chiar ca situația să se înrăutățească. Programul se realizează, în linii mari, conform parametrilor conveniți, în pofida circumstanțelor dificile. Autoritățile trebuie să mențină ritmul puternic al reformelor, acesta fiind un factor esențial pentru promovarea prosperității Moldovei.

În urma discuțiilor din cadrul Consiliului de directori executivi, domnul Kenji Okamura, director adjunct al FMI și președintele în exercițiu al ședinței, a declarat următoarele:

“Programul cu Republica Moldova, susținut de mecanismele de finanțare ECF și EFF, se realizează, în linii generale, în conformitate cu parametrii conveniți, deși se atestă unele întârzieri în realizarea reformelor structurale. Deși redresarea economică în urma șocurilor multiple a fost mai lentă decât s-a anticipat, cu o creștere economică mai joasă în 2023 și mai modestă în 2024, din octombrie anul trecut inflația a rămas în intervalul țintit de BNM, iar creșterea economică pe termen mediu va fi, conform prognozei, relativ puternică. Având în vedere că riscurile rămân mari și este probabilă înrăutățirea situației, autoritățile trebuie să se concentreze în continuare pe consolidarea planurilor pentru situații neprevăzute și pe menținerea unor politici agile, pe consolidarea securității energetice și pe promovarea reformelor favorabile creșterii economice, proces sprijinit de obiectivul aderării la UE.

Politica bugetar-fiscală trebuie să rămână axată pe protejarea celor mai vulnerabile categorii ale populației și pe sprijinirea economiei. În același timp, este necesară consolidarea bugetară treptată, pentru acumularea de rezerve și menținerea sustenabilității datoriei de stat, în special având în vedere scăderea preconizată a volumului finanțării din surse externe pe termen mediu.

Odată cu limitarea impactului presiunilor inflaționiste, politica monetară trebuie să urmărească o normalizare treptată a nivelului încă ridicat al rezervelor minime obligatorii, ceea ce va sprijini cererea internă. Dat fiind mediul incert, rata de bază trebuie menținută la nivelul actual. Angajamentul autorităților de a menține cerințele prudențiale actuale privind acționariatului băncilor este salutar și joacă un rol important în protejarea stabilității macrofinanciare.

Sunt necesare reforme suplimentare pentru consolidarea guvernantei, asigurarea autonomiei, transparenței și responsabilității BNM. Autoritățile trebuie să continue să colaboreze îndeaproape cu experții FMI pentru realizarea în timp util a măsurilor identificate în urma exercițiului de diagnostic, realizat recent la BNM. Aceste reforme sunt esențiale pentru a asigura credibilitatea politicii monetare și stabilitatea macrofinanciară.

Sunt necesare progrese continue în ceea ce privește domeniul reformelor anticorupție, pentru a spori și mai mult încrederea în instituțiile din Moldova și pentru a promova dezvoltarea socioeconomică. Adoptarea legii prin care va fi creată curtea anticorupție, măsură care urmează a fi realizată în această vară, ar fi un pas în direcția necesară. Autoritățile vor trebui să asigure funcționalitatea noii curți într-o manieră rapidă și eficientă.

S-au obținut rezultate pozitive în cadrul programului susținut de Mecanismul de finanțare pentru reziliență și durabilitate, toate măsurile de reformă fiind realizate cu succes, conform

condițiilor stabilite pentru prima evaluare de program. Autoritățile trebuie să mențină acest ritm susținut al reformelor, care este esențial pentru consolidarea rezilienței Moldovei la schimbările climatice”.

Moldova: indicatori economici selectați, 2019-2029 ^{1/}

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
					Estima t	Progn ozat	Progn ozat	Progn ozat	Progn ozat	Progn ozat	Progn ozat
Indicatorii sectorului real al economiei											
Produsul intern brut											
Rata reală a creșterii	3,6	-8,3	13,9	-5,0	0,7	2,6	3,7	4,4	5,0	5,0	5,0
Cererea	4,1	-7,5	16,6	-5,1	0,1	3,9	4,4	4,9	5,0	5,0	5,2
Consumul	3,7	-7,9	14,8	-1,4	0,5	3,3	4,0	4,4	4,5	4,5	4,7
Privat	-0,9	2,9	17,4	-3,3	-0,5	2,7	3,5	4,2	4,3	4,3	4,5
Publice	47,6	16,1	3,0	7,5	6,0	6,0	6,4	5,5	5,5	5,5	5,5
Formarea brută de capital fix	12,0	5,6	1,9	-6,4	-1,6	5,8	6,2	6,9	6,7	6,8	7,3
Exporturi nete de bunuri și servicii	-3,8	2,8	-25,6	5,3	1,9	-9,3	-7,7	-7,1	-4,7	-4,7	-6,1
Exporturi de bunuri și servicii	8,2	-14,9	17,5	26,8	5,1	3,7	5,4	6,8	8,2	8,8	8,3
Importuri de bunuri și servicii	6,2	-9,5	21,2	11,7	2,2	6,0	6,4	7,0	6,8	7,2	7,5
PIB nominal (miliarde lei)	206,3	199,7	242,1	275,6	300,4	329,1	360,0	396,6	439,4	486,9	539,5
PIB nominal (miliarde dolari SUA)	11,7	11,5	13,7	14,6	16,6	18,1	19,6	21,5	23,7	26,2	28,8
Indicele prețurilor de consum (mediu)	4,8	3,8	5,1	28,6	13,4	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Indicele prețurilor de consum (la finele perioadei)	7,5	0,4	13,9	30,2	4,2	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Deflatorul PIB	5,3	5,6	6,4	19,8	8,3	6,8	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Salariul mediu lunar (lei)	7 356	8 104	8 619	9 328	10 650	11 475	12 475	13 675	13 675	13 675	13 675
Salariul mediu lunar (dolari SUA)	419	468	488	493	588	630	681	742	738	734	730
Rata șomajului (media anuală, %)	5,1	3,8	3,3	4,6	4,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Economii și investiții											
Economii externe	9,5	7,8	12,4	17,2	11,9	11,2	10,7	10,0	9,7	9,3	8,5
Economii interne	15,6	14,9	13,3	7,4	11,8	11,6	12,0	12,8	13,3	13,8	14,5
Private	13,4	16,2	12,8	6,8	12,0	13,2	12,3	12,5	12,5	12,3	12,8
Publice	2,2	-1,3	0,6	0,6	-0,2	-1,5	-0,3	0,3	0,9	1,5	1,7
Investiții brute	25,1	22,7	25,8	24,6	23,7	22,9	22,8	22,8	23,0	23,1	23,0
Private	21,5	19,2	22,4	20,9	19,9	19,5	19,3	19,2	19,1	19,0	18,9
Publice	3,6	3,5	3,3	3,7	3,8	3,3	3,4	3,7	3,9	4,0	4,1
Indicatorii bugetari (guvernul general)											
Soldul primar (de casă)	-0,8	-4,7	-2,0	-2,3	-4,4	-4,0	-2,9	-2,8	-2,5	-2,0	-1,8
Soldul total (de casă)	-1,5	-5,3	-2,6	-5,1	-5,2	-5,0	-3,8	-3,4	-3,1	-2,6	-2,4
Stocul datoriei publice și datoriei garantate de stat	28,1	35,6	34,6	36,4	36,6	38,6	38,0	37,1	35,9	33,2	30,4
Indicatorii financiari											
Masa monetară (M3)	8,2	19,6	11,3	5,2	18,4	18,0	13,6	13,3
Viteza de circulație a masei monetare (PIB/masa monetară la finele perioadei de raportare; coeficient)	2,3	1,9	2,0	2,2	2,1	1,9	1,9	1,8
Baza monetară	7,6	18,8	3,4	30,3	9,9	21,9
Creditarea economiei	11,5	10,3	21,0	8,9	2,8	8,2	13,3	11,8
Creditarea economiei (% din PIB)	21,4	24,4	24,4	23,3	22,0	21,7	22,5	22,9
Indicatorii sectorului extern 2/											
Soldul contului curent	-1 117	-901	-1 699	-498	-1 974	-2 026	-2 107	-2 150	-2 296	-2 426	-2 448
Soldul contului curent (% din PIB)	-9,5	-7,8	-12,4	-17,2	-11,9	-11,2	-10,7	-10,0	-9,7	-9,3	-8,5
Remiterile și remunerarea salariaților (net)	1 729	1 669	1 826	1 519	1 561	1 693	1 862	2 048	2 253	2 478	2 726
Rezervele oficiale brute 3/	3 060	3 784	3 902	4 474	5 453	6 009	6 000	6 075	6 253	6 689	7 364
Rezervele oficiale brute (în luni de import)	6,2	5,7	4,6	5,4	6,4	6,6	6,1	5,7	5,3	5,2	5,3
Cursul de schimb (lei/dolar SUA, mediu pe perioadă)	17,6	17,3	17,7	18,9	18,1	18,2	18,3	18,4	18,5	18,6	18,7
Cursul de schimb (lei/dolar SUA, la finele perioadei)	17,2	17,2	17,7	19,2	17,4	18,6	18,7	18,8	18,9	19,0	18,6
Cursul de schimb real efectiv (mediu, modificarea în procente)	2,1	5,1	-1,6	11,3	6,2	-7,0	2,1	2,4	2,4	2,4	2,4
Datoria externă (procente din PIB) 4/	61,9	70,0	63,3	66,2	62,2	65,3	67,6	68,3	67,2	65,4	63,0
Deservirea datoriei (raportată la exporturile de bunuri și servicii, procente)	13,4	15,8	11,9	8,8	11,1	12,9	13,3	14,3	13,1	11,1	9,8

Surse: autoritățile Moldovei; estimările personalului FMI.

1/ Datele nu includ regiunea transnistreană.

2/ Clasificarea Balanței de Plăți a fost revizuită în conformitate cu ediția a șasea a Manualului Balanței de Plăți. Datele din tabel reflectă Balanța de Plăți conform clasificării din ediția a cincea a Manualului Balanței de Plăți.

3/ Inclusiv alocarea de DST în anul 2021 (circa 236 milioane dolari SUA).

4/ Inclusiv datoria privată și publică și datoria garantată de stat.

Notă: Datele privind PIB-ul pentru perioada 2014-2020 au fost revizuite recent de Biroul Național de Statistică, în urma asistenței tehnice acordate de FMI.